

1. Сергей Есенин: Собаке Качалова

Дай, Джим, на счастье лапу мне,
Такую лапу не видал я сроду.
Давай с тобой полаем при луне
На тихую, бесшумную погоду.
Дай, Джим, на счастье лапу мне.

Пожалуйста, голубчик, не лижись.
Пойми со мной хоть самое простое.
Ведь ты не знаешь, что такое жизнь,
Не знаешь ты, что жить на свете стоит.

Хозяин твой и мил и знаменит,
И у него гостей бывает в доме много,
И каждый, улыбаясь, норовит
Тебя по шерсти бархатной потрогать.

Ты по-собачьи дьявольски красив,
С такую милою доверчивой приятцей.
И, никого ни капли не спросив,
Как пьяный друг, ты лезешь целоваться.

Мой милый Джим, среди твоих гостей
Так много всяких и невсяких было.
Но та, что всех безмолвней и грустней,
Сюда случайно вдруг не заходила?

Она придет, даю тебе поруку.
И без меня, в ее уставясь взгляд,
Ты за меня лизни ей нежно руку
За все, в чем был и не был виноват.

1925

Szergej Jeszenyin: Kacsalov kutyájához

Gyere, Dzsím, add a mancsodat!
Még ilyen mancsot sose láttam.
Üvöltsünk fel a hold alatt
nesztelen, nagy éjszakában.
Gyere, Dzsím, add a mancsodat!
Ne hízelegj, ne törleszkedj, komám!
Figyelj a legegyszerűbb tudományra.
Nem ismered az életet, nem ám!
És nem tudod, e földön mi az ára.
Gazdád híres-neves, téged szeret,
szíves házában mindig sok a vendég,

akik bársonyos, sűrű szőrödet
mosolyogva cirógatni szeretnék.
Ördög-szép, kedves kutyapofád
milyen megható bizalmat sugárzik!
Olyan vagy, mint beszszelt jóbarát,
ki csókolózni a képünkre mászik.
Hozzátok, Dzsím, annyi ember sereglett,
sok rendű-rangú vendég idegyűl.
A legbúsabbat, a legcsöndesebbet
nem láttad-e köztük véletlenül?
Majd eljön, nélkülem, belép a házba.
Te keresd meg fáradt tekintetét,
nyald meg kezét gyöngéden és vigyázva
minden igaz s nem-igaz vétkemért.

Rab Zsuzsa fordítása

Sergei Yesenin: To Kachalov's Dog

C'mon, Jim, give me your paw for good luck,
Never have I seen such a paw,
Let's go out into silent, still nature
And bark under the moon.
C'mon, Jim, give me your paw for good luck.
Please, my dear, stop licking me,
At least heed my simple words.
You don't even know what life is all about,
And you don't know that living is worthwhile.
Your master is kind and well-known,
And many guests visit him at home,
And each of them, smiling, tries
Petting you along your velvety coat.
For a dog, you're devilishly handsome,
With such a kind and gullible charm.
And like a drunk friend, never asking first,
You cover us in kisses.
My dear Jim, amongst your guests,
There are so many different types.
But was there ever one who happened to drop in,
She who was more silent and sullen than all the rest?
She will come, I assure you of that.
And in my absence, while staring up into her eyes,
Gently lick her hand for me, for all that I have done wrong,
And all that I have not done.

Translated by Aric Toler

2. Сергей Есенин: Не жалею, не зову, не плачу

Не жалею, не зову, не плачу,
Все пройдет, как с белых яблонь дым.
Увяданья золотом охваченный,
Я не буду больше молодым.

Ты теперь не так уж будешь биться,
Сердце, тронутое холодком,
И страна березового ситца
Не заманит шляться босиком.

Дух бродяжий! ты все реже, реже
Расшевеливаешь пламень уст
О, моя утраченная свежесть,
Буйство глаз и половодье чувств!

Я теперь скупее стал в желаньях,
Жизнь моя, иль ты приснилась мне?
Словно я весенней гулкой ранью
Проскакал на розовом коне.

Все мы, все мы в этом мире тленны,
Тихо льется с кленов листьев медь...
Будь же ты вовек благословенно,
Что пришло процвеств и умереть.

1921

Szergej Jeszenyin: Nem siratlak

Nem siratlak, nem idézlek, múltam,
szirmok füstjét ontó alma-ág.
Hervadás aranyködébe fúltan
tünedeznek már az ifjúság.

Lassúbb lett szívemnek lódulása,
csípi dér, belemar a hideg.
Mezítlábasként nagy csatangolásra
nem hívnak már nyírfaligeteket.

Kóbor lelkeim! Lángod már csak félve
olvasztgatja szóra ajkamat,
Hová lettél, kedvem frissessége,
szemem fénye, érzés-áradat?

Vágyaimat fukarabban mérem;

álmodtalak volna, életem?
Mintha lovon szálltam volna fényben,
piros lovon tavasz-reggelen.

Csupa árnyak vagyunk a világon,
hull a juhar réz-szín levele.
Mégis mindörökre áldva áldom,
hogy virultunk s meghalunk bele.

Rab Zsuzsa fordítása

Sergei Yesenin: I do not regret...

I do not regret, and I do not shed tears,
All, like haze off apple-trees, must pass.
Turning gold, I'm fading, it appears,
I will not be young again, alas.

Having got to know the touch of coolness
I will not feel, as before, so good.
And the land of birch trees, – oh my goodness! –
Cannot make me wander barefoot.

Vagrant's spirit! You do not so often
Stir the fire of my lips these days.
Oh my freshness, that begins to soften!
Oh my lost emotions, vehement gaze!

Presently I do not feel a yearning,
Oh, my life! Have I been sleeping fast?
Well, it feels like early in the morning
On a rosy horse I've galloped past.

We are all to perish, hoping for some favour,
Copper leaves flow slowly down and sway...
May you be redeemed and blessed for ever,
You who came to bloom and pass away...

Translated by Alec Vagapov

3. Михаил Лермонтов: Демон

Восточная повесть

часть I

1.

Печальный Демон, дух изгнания,
Летал над грешною землей,
И лучших дней воспоминанья
Пред ним теснились толпой;
Тех дней, когда в жилище света
Блистал он, чистый херувим,
Когда бегущая комета
Улыбкой ласковой привета
Любила поменяться с ним,
Когда сквозь вечные туманы,
Познания жадный, он следил
Кочующие караваны
В пространстве брошенных светил;
Когда он верил и любил,
Счастливый первенец творенья!
Не знал ни злобы, ни сомненья.
И не грозил уму его
Веков бесплодных ряд унылый...
И много, много... и всего
Припомнить не имел он силы!

Давно отверженный блуждал
В пустыне мира без приюта:
Вослед за веком век бежал,
Как за минутою минута,
Однообразной чередой.
Ничтожной властвуя землей,
Он сеял зло без наслажденья,
Нигде искусству своему
Он не встречал сопротивленья —
И зло наскучило ему.

1829–1841

Mihail Lermontov: A Démon

1. rész

Magányos Démon, bús zarándok
repült a bűnös föld felett,
és jobb idők, szép tiszta álmok
szavára visszarévedett;
mikor még fenn, a fény honában
szelíd kerubként tündökölt,
derűsen szállt az éjszakában,
s az élet hullócsillagában
mosolygó testvért üdvözölt;

körötte ős ködök lebegtek,
tudásszomj szülte vágyait,
figyelte szétszórt égitestek
keringő karavánjait;
mikor még hőn szeretve hitt
a lét vidám elszőlöttje!
Nem ismert kételyt, bűnt, s fölötte
még nem siettek századok
unalmas, meddő sorba térni...
Ó, régi, régi szép napok!...
Most fel sem tudta mind idézni.

Már rég hazátlan kóborolt
a puszta úrben, számkivetve;
mint perc a percre, tovafolyt
megannyi század, ködbeveszve,
egyhangú kört követve mind.
Hiába szerzett kínra kint,
már nem hozott gyönyört szívének,
s mert lenn a földi bús határ
nem állt ellen művészetének, –
a kártevést is unta már.

Galgóczy Árpád fordítása

Mikhail Lermontov: Demon

PART 1

The melancholy Demon, the spirit of exile,
He flew over the sinful earth,
And the best days of the memories
Before him crowd by the herd;
Those days, when in the dwelling of light
He shine, the pure cherub,
When the traveling comet
By the kindly smile of greeting
It liked to change the places with him,
When, through the eternal fogs
Greedy of the knowledge, he watched
The wandering caravans
In the space of the abandoned stars;
When he believed and beloved,
The happy firstborn of creation!
Do not know neither a malice, nor a doubt.

And the centuries of the fruitless series is dismal
Do not threaten to his mind...
And a lot of, a lot of... and all
To remember, he had no a strength!

II

Long ago the rejected was wandered
In the wilderness of the world without a shelter:
After a century by a century fled,
As for a minute a minute,
By the monotonous succession.
Dominating the void earth,
He sowed the evil without a delight.
Nowhere to his art
He had never meet a resistant –
And the evil was bore him.

4. Марина Цветаева: Сивилла и юноша

Веками, веками
Свергала, взводила.
Горбачусь – из серого камня – Сивилла.

Пустынные очи
Упорствуют в землю.
Уже не пророчу, –
Зубов не разъемлю.

О дряхлом удаве
Презренных сердец –
Лепечет, лепечет о славе юнец.

Свинцовые веки
Смежила – не выдать!
Свинцовые веки
Смеженные – видят:

В сей нищенской жизни –
Лишь час величавый!
Из серого камня – гляди! – твоя слава.

О дряхлом удаве
Презренных сердец –
Лепечет, лепечет о славе юнец.

1921

Marina Cvetajeva: A Szibilla és az ifjú

Örökkön, örökkön
királyt döntök s emelek újra
szürke kőből – én a Szibilla.

Oly üreges e szempár,
Bár lenne már a földé,
Nem jövendölök én már,
Szám ki nem nyitom többé.

Az ósdi kígyó csörömpöl,
szívekre göngyölög,
Egy ifjú hírnévről gügyög.

Hunyorítom szemem,
Jaj csak el nem árul!
Mégis húnyt szemem
tud kor titkáról,

E nyomorult létben
csak a perc dicső az Időből,
lásd – hírneved – csak szürke kőből,

Az ósdi kígyó csörömpöl,
szívekre göngyölög,
Az ifjú hírnévről gügyög.

Erdődi Gábor fordítása, 2015

Marina Tsvetaeva: A Sybil and a Youth

Forever , forever
I deposed and raised to throne
I am stooped –a grey-stoned – a Sybil.

My eyes are void
striving into the earth
no more prophesying
not even opening my mouth.

My lead-heavy eyelids
are narrowed – not to betray me!
My lead-heavy eyelids
even narrowed can see:

The ancient snake
is coiled around our frail hearts –
The youth is babbling, babbling about Glory.

In this miserable life
only a minute is grand!
Look – your glory is – from a grey stone!

The ancient snake
is coiled around our frail hearts –
The youth is babbling, babbling about Glory.

Translated by Erdődi Gábor from the original Russian into English, 2015

5. Марина Цветаева: Маяковскому

Превыше крестов и труб,
Крещенный в огне и дыме,
Архангел-тяжелоступ —
Здорово, в веках Владимир!

Он возчик, и он же конь,
Он прихоть, и он же право.
Вздыхнул, поплевал в ладонь:
— Держись, ломовая слава!

Певец площадных чудес —
Здорово, гордец чумазый,
Что камнем — тяжеловес
Избрал, не прельстясь алмазом.

Здорово, булыжный гром!
Зевнул, козырнул — и снова
Оглоблей гребет — крылом
Архангела ломового.

1921

Marina Cvetajeva: Majakovszkijhoz

Kereszt s kémény fölött
tűzben-füstben keresztelkedve
Lépted arkangyali – döng,
Üdv Vologya – ős-medve.

Ő a hajtó és ő a ló,
Ő a hóbort és ő a törvény,

Tenyérbe köpő, tapsoló,
vigyázz, igásló-hírnév!

Utca-csodák énekese,
te korunk pimasz hőse,
A kő lett kezed fegyvere,
nem csábít gyémántkő se.

Üdv, utcakő-dörgelelem,
Szalutálsz, ásítva újra,
Evezel – szárnyad, mint tereken
arkangyal kocsirúdja.

Erdődi Gábor fordítása, 2015

Marina Tsvetaeva: To Mayakovsky

Above crosses and pipes,
Baptized in fire and smoke,
The heavy-footed archangel –
Eternal Vladimir, hello!

He's the rider and he's the horse,
He's the right and he's the whim.
He sighed, and spat into the palms:
Hold tight, the dray fame!

The singer of plaza wonders –
Hello, one grimy and proud,
That he chose the heavy stone
And was not swayed by the diamond.

Hello, the thunder of stones!
He yawned, saluted – and again
He paddles with shaft – the wing
Of the archangel dray.

Translated by Ilya Shambat

6. Осип Мандельштам: Ленинград

Я вернулся в мой город, знакомый до слез,
До прожилок, до детских припухлых желез.

Ты вернулся сюда, так глотай же скорей
Рыбий жир ленинградских речных фонарей,

Узнавай же скорее декабрьский денек,
Где к зловещему дегтю подмешан желток.

Петербург! я еще не хочу умирать!
У тебя телефонов моих номера.

Петербург! У меня еще есть адреса,
По которым найду мертвецов голоса.

Я на лестнице черной живу, и в висок
Ударяет мне вырванный с мясом звонок,

И всю ночь напролет жду гостей дорогих,
Шевеля кандалами цепочек дверных.

1930

Oszip Mandelstam: Leningrád

Hazajöttem, a könnyekig ismerek itt
mindent, a toroklobig, az erekig.

Hazajöttél – idd szaporán, nosza hát,
vizi lámpasorok csukamájolaját!

Nézz szét szaporán – a decemberi nap:
tojás szike ronda szurokba ragad.

Pétervár! engedd élni fiad:
őrzöd te, tudod telefonjaimat.

Pétervár! tudom a címet, ahol
a halottak erős eleven szava szól.

Tanyám e sötét odu – micsoda kín,
ha a csengőt rángatják odakinn!

De jönnek a hívek, a jók – s a retesz
kinyílik csikorogva, ha éjszaka lesz.

Lator László fordítása

Osip Mandelstam: Leningrad

I've returned to my town, my native, to tears,
To the streaks, to the childish glands, swollen a little...

You have come! So swallow, dear, and fast
The fish oil of lanterns of night Leningrad.

And get know again the December cold day,
Where the ominous tar is mixed with the yolk of egg.

Petersburg! I don't wish to die, surely, not:
You have stored some of numbers of my telephones.

Petersburg! I have saved the addresses and all
From which the dead men will answer for call.

I am living on the black stairs, to my head temple
The torn out with flesh bell is striking again.

And all night I'm waiting for my dear guests,
Stirring the shackles of the ringing iron door chains.

Translated by Lyudmila Purgina

7. Осип Мандельштам: Мы с тобой на кухне посидим

Мы с тобой на кухне посидим,
Сладко пахнет белый керосин;

Острый нож да хлеба каравай...
Хочешь, примус туго накачай,

А не то веревок собери
Завязать корзину до зари,

Чтобы нам уехать на вокзал,
Где бы нас никто не отыскал.

1931

Oszip Mandelstam: Konyhazugban

Jó a konyhazugban ülni még...
Édes szagú petróleum ég.

Éles kés, meg egy cipó fele.

Töltsd a lámpást egészen tele,

vagy ha nem, hát adj egy kötelet,
lekötjük a kosárfödelet,

majd reggel a vasútra vezess,
ahol minket senkisésem keres.

Rab Zsuzsa fordítása

Osip Mandelstam: Night Piece

Come love let us sit together
In the cramped kitchen breathing kerosene.
There's fuel enough to forget the weather,
The knife is ours and the bread is clean.
Come love let us play the game
Of what to take and when to run,
Of come with me and come what may
And holding hands to hold off the sun.

Translated by Christian Wiman

8. Борис Пастернак: Попытка душу разлучить

Попытка душу разлучить
С тобой, как жалоба смычка,
Еще мучительно звучит
В названьях Ржакса и Мучкап.

Я их, как будто это ты,
Как будто это ты сама,
Люблю всей силою тщеты,
До помрачения ума.

Как ночь, уставшую сиять,
Как то, что в астме – кисея,
Как то, что даже антресоль
При виде плеч твоих трясло.

Чей шепот реял на брезгу?
О, мой ли? Нет, душою – твой,
Он улетучивался с губ
Воздушной капли спиртовой.

Как в неге прояснялась мысль!

Безукоризненно. Как стон.
Как пеной, в полночь, с трех сторон
Внезапно озаренный мыс.

1917

Borisz Paszternak: Lelkem már leválasztanám...

Lelkem már leválasztanám
rólad – mint vonó kesereg,
Még gyötrődöm a dallamán,
ha zengik állomásnevek.

Még neved bennük, szüntelen,
Rémlik: még mindenütt te vagy,
Hiába küzdök – szeretem,
amíg el nem borul az agy.

Mint éjt, mely már kihúnyni kezd,
Mint asztmában rossz szövetet,
Mintha maga a kis szoba
vállad láttán vonaglana.

Ott mily suttogó hang lobog?
Enyém tán? Nem, lelke tied,
Az ajkadról úgy párolog –
Szeszpáráknál is könnyedebb.

Csóktól tisztul a gondolat,
Hibátlanul. Nyögés röpül.
Mint éj habzik köröskörül,
ha villám gyújt hegyfokokat.

Erdődi Gábor fordítása, 2015

Boris Pasternak: We have tried to separate our souls

We have tried to separate our souls
but the names Moochkaap and Rzhaksa,
like the wailing of violins,
strike deep chords of grief.

I love those names as I love you,
as if they were you.
Vainly, and in vain, I love you.
I'm losing my wits!

Like a night that shadows the stars,
like muslin riven by asthma,
as you bare your shoulders
the staircase quivers.

Whose hesitant whisper is that?
Mine? No. It must be yours.
It flew from your lips
like aery drops of spirits.

A thought cleared in the calm.
Irreproachable. Like a groan.
Like aheadland, suddenly at midnight,
illuminated on all three sides.

9. Александр С. Пушкин: Руслан и Людмила

У лукоморья дуб зеленый;
Златая цепь на дубе том:
И днем и ночью кот ученый
Всё ходит по цепи кругом;
Идет направо – песнь заводит,
Налево – сказку говорит.
Там чудеса: там леший бродит,
Русалка на ветвях сидит;
Там на неведомых дорожках
Следы невиданных зверей;
Избушка там на курьих ножках
Стоит без окон, без дверей;
Там лес и дол видений полны;
Там о заре прихлынут волны
На брег песчаный и пустой,
И тридцать витязей прекрасных
Чредой из вод выходят ясных,
И с ними дядька их морской;
Там королевич мимоходом
Пленяет грозного царя;
Там в облаках перед народом
Через леса, через моря
Колдун несет богатыря;
В темнице там царевна тужит,
А бурый волк ей верно служит;
Там ступа с Бабою Ягой
Идет, бредет сама собой;

Там царь Кашей над златом чахнет;
Там русской дух... там Русью пахнет!
И там я был, и мед я пил;
У моря видел дуб зеленый;
Под ним сидел, и кот ученый
Свои мне сказки говорил.
Одну я помню: сказку эту
Поведаю теперь я свету...

1817–1820

Alekszandr Puskin: Ruszlán és Ludmíla
Előhang

Zöld tölgy a tenger szögletében,
Színarany lánc a derekán,
S egy tudós kandúr nappal-éjjel,
A láncon folyton körbejár:
Ha jobbra indul – dalt dalolgat,
Ha balfelé – mesét regél.

Csodás az ott: manók bolyongnak,
Az ágon tündér üldögél;
Ott ismeretlen úton járva
Rejtélyes állatok nyoma;
Ott kunyhót tart a réce lába,
Se ajtaja, se ablaka.
Ott erdő, völgy dús titku tája,
Hullámot hajtó tenger árja
Hajnalban puszta partra hág,
A harminc vitéz pompás csoportja
A tiszta habból kel ki sorba,
Hozván a vízi-bácsikát,

Útközben ott királyfi ejt el
Fogolyként rettentő királyt,
S a nép előtt a fellegekben
Erdőkön át s a vízen át
Varázsló hurcol daliát.
Királynő sír ott börtönében,
Hű farkas őrzi szóra készen;
Kunyhó a vén banyával ott
Maga-magától vánszorog.
Zsugori cár ott kincsén virrad,
Hazai ott a lég s az illat!
Ott járva mézsört ittam én,
Zöldellni láttam parti tölgyet,

Alatta kandúrt ülni, bölcset,
Amint meséiből mesél.
Emlékszem egyre. Ím az ének,
Amit most néktek elbeszélék...

Fodor András fordítása

Alexander Pushkin: Ruslan and Ludmila

PROLOGUE

On seashore far a green oak towers,
And to it with a gold chain bound,
A learned cat whiles away the hours
By walking slowly round and round.
To right he walks, and sings a ditty;
To left he walks, and tells a tale....

What marvels there! A mermaid sitting
High in a tree, a sprite, a trail
Where unknown beasts move never seen by
Man's eyes, a hut on chicken feet,
Without a door, without a window,
An evil witch's lone retreat;
The woods and valleys there are teeming
With strange things.... Dawn brings waves that, gleaming,

Over the sandy beaches creep,
And from the clear and shining water
Step thirty goodly knights escorted
By their Old Guardian, of the deep
An ancient dweller.... There a dreaded
And hated tsar is captive ta'en;
There, as all watch, for cloud banks headed,
Across the sea and o'er a plain,
A warlock bears a knight. There, weeping,
A princess sits locked in a cell,
And Grey Wolf serves her very well;
There, in a mortar, onward sweeping
All of itself, beneath the skies
The wicked Baba-Yaga flies;
There pines Koshchei and lusts for gold....

All breathes of Russ, the Russ of old
There once was I, friends, and the cat
As near him 'neath the oak I sat

And drank of sweet mead at my leisure,
Recounted tales to me.... With pleasure
One that I liked do I recall
And here and now will share with all...

10. Сергей Есенин: Я покинул родимый дом

Я покинул родимый дом,
Голубую оставил Русь.
В три звезды березняк над прудом
Теплит матери старой грусть.

Золотою лягушкой луна
Распласталась на тихой воде.
Словно яблонный цвет, седина
У отца пролилась в бороде.

Я не скоро, не скоро вернусь!
Долго петь и звенеть пурге.
Стережет голубую Русь
Старый клен на одной ноге.

И я знаю, есть радость в нем
Тем, кто листьям целует дождь,
Оттого, что тот старый клен
Головой на меня похож.

1918

Szergej Jeszenyin: Oroszhon, a kék

Oroszhon, a kék, tovatűnt,
három csillag sugarán,
mely a parti nyiresre tekint,
búját melegíti anyám.
Tűz-béka a holdvilág,
a néma habokba merül.
Fehérség, almavirág,
apám fürtjére terül.
Idegenbe kerget a láz,
nem térek vissza hamar.
Kéklő hazámra vigyázz,
féllábú öreg juhar.
Örüljön mind, akire
hulló lomb csókja simul.
Az öreg juharfa feje,
akár az enyém, leborul.

Weöres Sándor fordítása

Sergei Yesenin: Russia of Blue

I have left my endeared home,
Getting out of my Russia of blue.
Little grove by the pond will warm
My old mother's sorrow anew.

Like a golden croaker the moon
Lies prostrate on the water tranquil.
Grizzly hair, like apple-tree bloom,
In my father's beard will spill.

I will not come back readily, and
Singing blizzard will ring on and on.
Maples guard my blue Russian land,
Standing there, one-legged, all alone.

And I know that it's joyous for those
Who've been kissing the rain of the leaves.
For the maple and I, we both
Are alike, in the head, that is.

Translated by Alec Vagapov

11. Эл Казовский: Порядок вещей

Без слова без единого, без отклика
Не вынести нам заданного облика,
Ни божеского, ни людского,
Мы вымерзнем без слов покрова.
Оледененье. Это место
Нам выделено для насеста,
Но не мое оно. Немое
Пятно на свете, не проходит
Никак. Чужая это кожа,
В которую сознание вхоже
Мое. Душа томясь в походе
Жилого места не находит.
Не эта жизнь моя. Но где же
Тогда она? Какой невежда
Живет в ней, о себе не зная,
Пока я шляюсь вдоль Дуная.
В чужом, каком-то диком теле,
В которое меня одели?
Я в нем - на каторге. Как можно

Век горбиться в обличьи ложном?
Жизнь вот-вот кончится, и я с ней,
До морга ясен путь от яслей,
Он слишком прям, без лишних петель.
Стекланный волосок на свете.

El Kazovszkij: A dolgok rendje

A tested elviselhetetlen burkolat,
ha nincs, ki szól, ha nincsen egyetlen szavad:
se-hús-se-szellem kreatúra,
és védtelen elszótlanulva.
Fagyott. A testkalitka foglya.
Kapaszkodjék az ülőrúdba.
Mögöttem idegen az árnyék,
valaki más bőrében élek,
csak öntudatom bérlakása,
amit tükörbe nézve látnék.
Életjelekre vár, s hiába:
magányos utazó a lélek
a messzi idegenben. Ám, ha
én másban – akkor az enyémben
ki él? S tudatlanul ki lakja,
míg lesétál a Duna-partra?
Miközben én elvadult testben,
amit rám mértek kérdezetlen,
kényszermunkásként robotolva
görnyedezek, mint a rabszolga.
Haldokló, rohanó test foglya
vagyok, és közhelyes a pálya:
a bölcsőből a hullaházba.
Üveghajszál a fényben állva.

Váradí Péter fordítása

El Kazovsky: The Order of Things

Without words and feedback
we are not to bear our inborn visage
Neither the godly, nor the human
We freeze without words of sheltering.
Ice-age. This certain place
is designated for our perch
But it's not my own. It's a mute
stigma in the world, it wouldn't
leave us. Soul, agonizing down the road

would find no live place.
This is not what my life should be. Then where on earth
does it live in her, not knowing of herself,
while I am strolling along the River Danube.
In an alien, somewhat wild body,
Into which I was dressed.
I – in it – as if on a forced labour – How can one
be stooped for centuries in a false cover?
Life – lo- is about to end and I with it,
Up to the morgue clear is my way from the crech
This way is too straight, without any roundabouts,
A glass hair in this universe.

Translated by Erdődi Gábor from the original Russian into English, 2015

12. Эл Казовский: География для Джана

1.

Пусть рассыплется наш северный уклад,
Пусть растают наши замки и аббатства
Пусть доплывшие сойдут с кормы на клад
И найдут в тебе несметные богатства.

Я люблю тебя, как север любит юг,
Я люблю тебя, как может быть, нельзя.
Я люблю тебя, как любит свой каюк
Самая нелепая стезя

Я люблю тебя, как Азию – пират,
Из Европы ренессансной мореплавателю,
Я как Индией, тобой теперь богат,
Что Америкой открылась в гуще заводов.

За тобой все каравеллы в океан,
За сандалом, за эбеном, за кораллами,
В Истамбул, и в Анкару, и в Тегеран,
Кто к наживе, кто в дурман, кто от опалы, мол,

И поплыли и поплыли корабли,
Просмолённые, надутые кораблики.
Нас чужие берега с ума свели,
А на собственных промозгли и озябли мы.

И поплыли мы, поплыли в Новый свет
И не знали, что такое приключается,
И в негаданной окружности планет

Закружились, заблудились.
Где причалиться?

И как странно узнавать из новизны
Эту сушу, не пройденную, не рытую!¹
Всё, что вызрело, что вырастили мы,
Нынче в этой кромке берега открыто,

Все мы знали этот берег, этот край,
Только сказкой называли, глупой выдумкой.
Ой, как страшно, не доехав, помирать,
Если месяц, как паёк последний выдали.

El Kazovszkij: Földrajzóra Dzsánnak

1.
Hadd törjön darabokra északi életvitelünk,
Hadd olvadjanak el kastélyaink és apátságaink
A behajózók hagyják el a tatot a kincsért
Hogy mérhetetlen gazdagságot találjanak benned.

Úgy szeretlek téged, mint észak a délt,
Úgy szeretlek téged, ahogy talán nem lenne szabad.
Úgy szeretlek, ahogy végét szereti
A legképtelenebb ösvény.

Úgy szeretlek téged, mint Ázsiát a kalóz,
Úgy tettél gazdaggá engemet,
Mint európai reneszánsz hajóst India,
Mely Amerikának bizonyult a folyóöblök közt.

Érted futott ki az óceánra minden karavella,
Szantálért, ébenért, korallért,
Isztambulba, Ankarába és Teheránba,
Ki haszonért, ki ópiumért, ki mert kegyvesztett lett,

És egyre úsztak, úsztak a hajók,
A kátránnyal bekent, dagadó vitorlájú hajók.
S az idegen partok eszünket vették,
Míg saját partjainkon csontig fagyunk, s dideregtünk.

És elhajóztunk, elhajóztunk az Újvilágba
És nem tudtuk, hogy ez megtörténhet,
S a bolygók váratlan közegében

Megszédültünk, eltévedtünk.
Hol kössünk ki?

Milyen különös megtudni az újdonságból
E bejáratlan kapálatlan földet!
Mindazt, a mit természetünk, s ami beért most
Ezen a partszélen felfedezzük,

Ismertük mind e partot, e vidéket,
Csak mesének hívtuk, ostoba kitalálásnak.
Ó, de szörnyű a cél előtt meghalni,
Ha egy hónappal ezelőtt megkaptuk az utolsó útravalót.

Erdei Ilona nyersfordítása

El Kazovsky: A Lesson of Geography for Dzsán

Let our northern way of life fall apart
Let our palaces and abbeys melt away
Let swimmers descend from the stern for the treasure
And find in you countless riches,

I love you, like north loves the south,
I love you, as much as impossible,
I love you like a little boat is
loved by its silliest path.

I love you, as a pirate loves Asia,-
a sailor from Renaissance Europe-,
I am rich by you as by the riches of India,
Which turned out to be America in the myriads of bays.

All the caravallas are after you in the oceans,
After santal, ebony or coral,
To Istanbul, and Ankara and Tehran,
One is for profit, one for drugs and one from loss of favour

And the ships swam and swam
Tarred over, inflated little boats,
We were maddened by the alien coasts,
While on our own we got stale and frozen,

And we did swim and swim to the New World,
Weren't even aware what was happening to us,
And in the unknown planet, in an unfortold environment
Being dizzified and forlorn we didn't even know
In which harbour to put in?

And how strange to discover from the novelty
this land, track unwalked and unbeaten
All that came mature, that we grew for ourselves,
Now on this tiny coast already discovered –

All of us knew this coast, this countryside,
Only we called it as a tale, a stupid fiction,
Oh, how terrible it is to die
If moon is served us – as a last ration.

Translated by Erdődi Gábor from the original Russian into English, 2015

13. Эл Казовский: Звезда из Румелии
(Первый конец Книжки Джана)

4.
Я люблю тебя трижды,
Как герой из былин,
Ты тоска по отчизне,
Доползём, доскулим,
Доорём до порога,
Чередом, чередом
Докочует. Дорога
Под последним судом.
До угла, до постели
До своей стороны
Догорим. Догорели
Все четыре стены.
До своей половины
Доживём, до любви
Доплывём. Корабли мы.
Позови, позови!
Тишина неподвижна,
Позови, дозовись,
Жду тебя, жду отчизну,
Намечается бриз,
На груди непохожей,
На подушке чужой,
Не моей. Всё дороже
Потроха за душой,
Всё дороже, всё реже,
Всё беднее душа.
За бездушие режут,
Но ещё не спешат.
Чья душа околеет?

Чья в сердцах отрастёт
И растает? В тепле я
Потеряю вам счёт,
Потеряю свой вымпел,
Свой образчик, твой след.
Так и не дали тыл мне,
Чтобы не был согрет.
Полно. Мы излечимы
Только после конца;
Не коснувшись причины,
Не достав до лица.
Этот жест мой единый
Обезболенный жест,
Ты – моя половина
Из породы божеств.
Колыбель моя, зыбка,
Где ты, тёплая зыбь?
Где ты люлька? Где шлюпка
Надувная на глубь?
Проходная улыбка,
Бронированный взгляд.
Это кто? Это ты?
Все стоят.
Все идут. Проходная.
Это – улица. Впредь
Никого не узнаю,
Чтобы не умереть.

El Kazovszkij: Ruméliai csillag
(A Dzsán könyve első befejezése)

4.
Háromszor szeretlek téged,
Mint a mondák hőse,
Honvagy vagy te,
Kúszunk, nyüszítünk,
Üvöltünk, míg el nem érjük a küszöböt,
Addig megyünk,
Míg oda nem érünk. Út
az utolsó ítélet alatt.
A sarokig, az ágyig
Hazáig
Égve maradunk. Leégett
Mind a négy fal.
A saját térfelünkig még
élve maradunk, a szerelemig
elhajózunk. Hajók vagyunk.

Hívj már, hívj!
A csend mozdíthatatlan,
Hívj, hívj, míg el nem érsz,
Várom rád, várom otthonom,
Felkel a szél,
Az ismeretlen mellkason,
Az idegen párnán,
Mely nem enyém. Egyre drágábbak
a zsigerek,
Egyre drágább, egyre ritkább,
Egyre szegényebb a lélek.
A lelketlenségért ölnek,
De még nem sietnek vele.
Kinek a lelke pusztul el?
Kié nő meg a szívekben,
és olvad fel? A melegben
Elfelejtelek megszámolni benneteket
Elveszíttem az árboclobogóm,
A példaképemet, a te nyomodat.
Mégsem adtak nekem hátszázgot,
Hogy ne legyen hol megmelegednem.
Elég. Csak a vég után leszünk
Gyógyíthatók;
Nem érintve az okot,
Nem érve el arcodhoz.
Ez a mozdulat
Az én egyetlen fájdalommentes gesztusom,
Te vagy az én másik felem
Az istenségek fajtájából való.
Én bölcsőm, ringatóm,
Hol vagy, te meleg hullámvész?
Hol vagy bölcsőm? Hol vagy
felfújható mélységálló csónakom?
Udvarias mosoly,
Páncélozott tekintet.
Ki ez? Te lennél az?
Mindenki áll.
Mindenki megy. Átjáró.
Ez egy utca. Többé
Senkit sem fogok megismerni,
Hogy ne kelljen meghalni.

Erdei Ilona nyersfordítása

El Kazovsky: A Star from Rumelia
(The end of the First Book for Dzsán)

I love you thrice,
As if a hero from our legends,
You are my homesickness,
We'll climb, we'll whinney,
We'll yell as far as our threshold,
In a row, in a row
Under the last judgement.
As far as the icon nook, as far as the bed,
As far as our own land
We'll burn to ashes. Burnt are

to ashes all the four walls,
To our own half-life,
We'll live up to, we'll swim up to
our own Love. We are Ships.
Oh, call me! Call me!
Silence is so immobile,
Call me, give a Call,
I wait for you, wait for Homeland,
Breeze is looming
on an unknown breast,
On an alien pillow,
Not on my own. It's getting dearer and dearer,
Guts behind the Soul,
Dearer and rarer,
Soul is getting poorer and poorer,
For soul-lessness they cut you down
But they are not yet in a hurry
Whose soul is going to fall?
Whose one will grow out in hearts
and melt away? In this heat I
lose your numbers,
Lose your flag,
My own complexion, your trace,
They didn't give me a back country any way
So that I shouldn't be cooked.
I'm fed up. We are curable
only after our death,
not touching the causes,
not reaching the face
This gesture of mine is the only
painless gesture,
You are my better half
from the race of Gods
My cradle, shaky,
Where are you, my sod of earth,

Where, you cradle of mine? My little boat,
inflatable to the depths?
My passing smile,
Armoured glance.
Who is there? Is that you?
All are standing there.
All are walking. A thoroughfare.
It's a street. In front
of me I don't recognize anyone –
So that – I shouldn't – die now.

Translated by Erdődi Gábor from the original Russian into English, 2015

14. Эл Казовский: „Джан” (в Вашингтоне)

1.

Пишу всё только об одном,
Что мало времени мне, мало.
На этом свете выходном
Лежит мгновности опала,
С небес упала.

Воскресный вечер. Боже мой,
Как будто бы его и нету,
Так короток он. Ни одной
Заминки нет на всю планету.
Как бы замедлить этот мир?
Чтоб день не резался об вечер,
Чтоб в ночь не рушился кумир,
Чтоб час наш был очеловечен.
Хочу жить в медленном миру,
В который вжиться б можно было,
Успеть осмыслить поутру,
Что тело за ночь не остыло.
Там, где друг дружку не казнят,
А обнимаются день с ночью,
Где приговор смертельный снят,
Видна вселенная воочью.

El Kazovszkij: „Dzsán” (Washingtonban)

1.

Mindig ugyanarról írok,
Hogy kevés nekem az idő.
Ebben a mulandó világban
Mely kegyvesztett pillanatnyiségben él,

A mennyből lezuhanva.

Vasárnap este van. Istenem,
Mintha nem is lenne,
Olyan rövid. Minden zökkenés nélkül zajlik,
Az egész földgolyón.
Hogyan lassíthatnám le a világot?
Hogy a nappal ne ütközzön bele az estébe,
Hogy éjszaka ne omoljon össze a bálvány,
Hogy kiszabott időnk emberi legyen.
Lassú világban akarok élni,
Amelyikben jól be lehet rendezkedni,
Reggel tudatára ébredsz,
Hogy a test éjszaka nem húlt ki.
Ott, hol a nappal az éjszakát nem végzi ki,
Hanem ölelkeznek egymással,
Hol a halálos ítéletet nincs érvényben,
Hol szabad szemmel is láthatod a világmindenséget.

Erdei Ilona nyersfordítása

El Kazovsky: „Dzsán” (in Washington)

I am writing only about one and the same thing,
that so little time is left for me, so little,
In this transient world
There is the doom of being so mutable,
Loss of grace from Heavens.

It's a Sunday eve. My God gracious,
as if it didn't even exist,
So brief it is. Not a halt
on the whole planet.
I wish I could slow down this world?!
So that the day shouldn't clash against the night,
So that the Idol shouldn't crumble,
So that the hour of us should be made human.
I wish to live in a slow world,
to which I can adapt myself,
So that I can recognize in the morn
that the body didn't turn cold overnight.
In a world, where they don't execute each other,
but day and night even embrace each other,
Where capital punishment is removed,
and you with your open eyes can see the Cosmos.

Translated by Erdődi Gábor from the original Russian into English, 2015